

การซื้อขายสินค้าริมถนนสาธารณะในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

LAW ENFORCEMENT INUSE CONCERNING SALE OF GOODSOR SERVICES IN THE SLIDEWALK

ยศวัดณ์ โภทญา *¹

Yotsawat Kotya *¹

*¹ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

*¹ Faculty of Law Pathum Thani University

* Yotsawat_K@Gmail.com

วันที่รับบทความ 9 สิงหาคม 2567 วันแก้ไขบทความ 20 สิงหาคม 2567 วันตอบรับบทความ 23 สิงหาคม 2567

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากเอกสารแนวคิด และทฤษฎี และมาตรการทางกฎหมายทั้งของต่างประเทศและของประเทศไทย แล้วนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้มีคุณภาพต่อไป

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้าเกิดจากการที่ ผู้ทำการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า ได้กระทำความผิดกฎหมายโดยการเข้าไปประกอบการค้าโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นการละเมิดสิทธิประโยชน์ของประชาชนในการใช้ทางเท้าในการสัญจรไปมา ถึงแม้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะดำเนินคดีตามกฎหมาย ก็ยังไม่สามารถทำให้ผู้ประกอบการเกรงกลัวแต่อย่างใด จะมีการกระทำความผิดซ้ำซ้ำขึ้นอีก จึงควรต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 109 วรรคสอง และมาตรา 110 วรรคสอง และแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 มาตรา 20 วรรคสาม และ มาตรา 21 วรรคสอง โดยเพิ่มเติมข้อความต่อไปนี้ “การกระทำความผิดตามวรรคแรก ถ้าเป็นการกระทำความผิดซ้ำ ให้เพิ่มโทษกึ่งหนึ่งของอัตราโทษที่ได้รับจากการกระทำความผิดในครั้งก่อน”

คำสำคัญ : ปัญหาและอุปสรรค; กฎหมาย; ซื้อขายสินค้า; บนทางเท้า

Abstract

The objective of this thesis is to study about the Law Enforcement Inuse Concerning Sale of Goods or Services in the Sidewalk to manner quality research by study from idea document and the theory and legislative both of imported goods measure and of Thailand already lead the data that relate come to analyses in rows for editing meditation adds the law next quality.

The education meets that the Law Enforcement Inuse Concerning Sale of Goods or Services about goods trading or serve on the sidewalk is born with regard trading goods inventor or serve on the sidewalk get break law by entering trades no take permit from locality officer which regard right disobedience of people in using sidewalk in the travel and forth although locality officer will sue according law as result still can not make the entrepreneur reverses anyhow will have mistake repeated behaviour goes up again. The suggestion is to solve the correct act of public road legislation Buddhist Eras 2535 by enhance space two sections 44 and space two sections 45 and correct act of traffic legislation by land Buddhist Eras 2522 space two sections 109 and 110 and correct act of legislation heals the clean and the decorum of the country Buddhist Eras 2535 space two sections 20 and space three sections 21 add messages this time mistake behaviour follows first space be mistake repeated behaviour to enhance half penalty of penalty rate that receives from mistake behaviour in the last time.

Key words : Problem and Obstacle; The Law; Trade Goods; Sidewalk.

1. บทนำ

การที่ผู้ซื้อขายสินค้าในทางเท้าหรือถนนสาธารณะ ได้เข้าครอบครองพื้นที่บนทางเท้าและถนนสาธารณะ ในบริเวณที่มีประชาชนสัญจรไปมา นั้นจะส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นอุปสรรคต่อการเดินทาง ทำให้ผู้ใช้รถใช้ถนนเกิดความสับสนต่อระบบการสัญจร ทั้งบนทางเท้าและถนนสาธารณะ เป็นผลเสียต่อระบบการคมนาคมขนส่งของชุมชนเมืองตามมา ยังผลให้เกิดความไม่ปลอดภัยต่อชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน นอกจากนี้กิจกรรมการซื้อขายสินค้าในทางเท้าหรือถนนสาธารณะ ยังก่อให้เกิดปัญหาความสกปรก ปัญหาในด้านสุขภาพอนามัย และปัญหาความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ทำลายภาพลักษณ์ที่สวยงามของชุมชนเมือง เนื่องจากผู้ซื้อขายสินค้าในทางเท้าหรือถนนสาธารณะ บางกลุ่มไม่ได้คำนึงถึงการรักษาความสะอาดกับสินค้าและสถานที่ประกอบการ และยังอาจเป็นพาหะแพร่เชื้อโรคต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และกิจกรรมการซื้อขายสินค้าในทางเท้าหรือถนนสาธารณะ นี้เป็นองค์ประกอบของชุมชนเมืองที่สำคัญซึ่งมีผลกระทบเป็นอย่างมากต่อสภาพแวดล้อมและทัศนียภาพของชุมชนเมือง นอกจากนี้ ยังมีแรงงานต่างด้าวจำนวนมากไม่ยอมหันมาประกอบอาชีพการซื้อขายสินค้าในทางเท้าหรือถนนสาธารณะ (บุญอยู่ ขอพรประเสริฐ, 2558)

ผู้ทำการซื้อขายสินค้าในทางเท้าหรือถนนสาธารณะ มักจะมีปัญหาในการกระทำผิดกฎหมาย เช่น การที่ผู้ประกอบการบางรายสามารถเข้าถึงพื้นที่ประกอบการค้าในพื้นที่ที่ไม่ใช่จุดผ่อนผัน โดยการใช้ประโยชน์จากความสัมพันธ์กับนักการเมืองท้องถิ่นและผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ ทำให้มีการประกอบกิจการการค้า โดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งถือว่าเป็นผู้ปฏิบัติผิดกฎหมาย และละเมิดสิทธิประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม มีการเข้าครอบครองพื้นที่บนทางเท้า และถนนสาธารณะ เพื่อประกอบกิจการการค้าของตน ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี ทำให้ร้านค้าต่าง ๆ ริมทางเท้าที่ประกอบการอย่างถูกกฎหมาย พยายามวางสินค้าของตนบนทางเท้าบ้าง เพื่อเสนอขายสินค้าและกีดกันคู่แข่งที่เป็นผู้ที่ทำการซื้อขายสินค้าในทางเท้าหรือ

ถนนสาธารณะด้วยกัน นอกจากนี้ ยังไม่ปฏิบัติตามระเบียบ หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนด ในบางสถานที่เช่น กรุงเทพมหานครได้มีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมากำกับดูแลเรื่องนี้โดยตรงคือ สำนักเทศกิจ เพื่อกวาดล้างและจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยทั่วพื้นที่กรุงเทพมหานคร (วรรณวิศา รัตนบุรี, 2559 : 2) และจากการที่ผู้ซื้อขายสินค้าในทางเท้าหรือถนนสาธารณะที่ได้ดำเนินการกันอยู่ทั่วไปในปัจจุบันเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายหลายด้านด้วยกัน

ผู้ศึกษาจึงเห็นว่า ในจังหวัดเชียงใหม่โดยเฉพาะในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีพระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 109, 110 และ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 มาตรา 20, 21 มีบทบัญญัติห้ามทั้งกระทำการขาย หรือกระทำการซื้อขายสินค้าบนถนนสาธารณะ ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ด้วย แต่เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ จะดำเนินการจับกุมและลงโทษเฉพาะผู้ขายหรือบริการริมถนนสาธารณะเท่านั้นจะไม่ดำเนินคดีกับผู้ซื้อ จึงไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ดังกล่าว

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษา แนวคิด และทฤษฎี เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าบนถนนสาธารณะในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายสินค้าบนถนนสาธารณะในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายสินค้าบนถนนสาธารณะในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
4. เพื่อเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายสินค้าบนถนนสาธารณะในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

สมมุติฐานของการศึกษา

พระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 มีบทบัญญัติห้ามทำการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า แต่ยังไม่สามารถยับยั้งการกระทำดังกล่าวได้ จึงควรต้องมีบทบัญญัติของกฎหมายให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือ พนักงานเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง จะเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าบนถนนสาธารณะในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ขอบเขตการศึกษา

ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายสินค้าบนถนนสาธารณะในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 และกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) ด้วยการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในรูปแบบของตำราทางวิชาการ วารสาร บทความ รายงานการวิจัย พระราชบัญญัติและตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ เพื่อหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีบทบัญญัติ ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ของปวงชนชาวไทยแต่ต้องไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น และประการสำคัญรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ยังกำหนดให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ การจำกัดเสรีภาพจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อรักษาความมั่นคงหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองผู้บริโภค การจัดระเบียบ การประกอบอาชีพเพียงเท่าที่จำเป็น การตรากฎหมายเพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพ ต้องไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติ บุคคลมีหน้าที่ ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เคารพและไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง เสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและ การควบคุม และป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการให้สิทธิและเสรีภาพแก่ปวงชนชาวไทยดังกล่าวบุคคลจึงย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ และด้วยความเจริญของบ้านเมือง จึงเกิดมีชุมชนเมืองซึ่งเป็นศูนย์รวมของประชาชน และจากการที่มีศูนย์รวมของประชาชนจึงมีผู้ประกอบการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้าขึ้น หรือถนนสาธารณะ เพราะเป็นการทำการค้าที่ลงทุนน้อยไม่ต้องเสียค่าต้นทุนประกอบการและผู้บริโภคมักจะนิยมซื้อสินค้า อาหารที่มีความหลากหลาย สะดวก และราคาถูก เนื่องมาจากเหตุผลทางเศรษฐกิจและ ค่าครองชีพที่สูงขึ้น จึงยิ่งทำให้มีจำนวนผู้ค้าและซื้อเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะตามบริเวณพื้นที่เศรษฐกิจ ศูนย์รวมกิจกรรม บริเวณที่มีผู้คนหนาแน่น บริเวณที่มีผู้คนสัญจรไปมาอย่างคับคั่งมักจะมีผู้ซื้อขายสินค้าในทางเท้าหรือถนนสาธารณะเข้าครอบครองพื้นที่บนทางเท้าและถนนสาธารณะ ในบริเวณที่มีประชาชนสัญจรไปมาเพื่อใช้ประกอบกิจกรรมทางการค้า ในที่สุดส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นอุปสรรคต่อการเดินทาง ทำให้ผู้ใช้ทางเท้าและถนนสาธารณะ เกิดความไม่ปลอดภัยต่อชีวิต และทรัพย์สิน นอกจากนี้การซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้าหรือถนนสาธารณะ ยังก่อให้เกิดปัญหาความสกปรก ปัญหาในด้านสุขภาพอนามัย และปัญหาความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ทำลายภาพลักษณ์ที่สวยงามของชุมชนเมือง

ผู้ทำการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้าหรือถนนสาธารณะ มักจะมีปัญหาในการกระทำผิดกฎหมาย ถ้าหากผู้ประกอบการค้าในพื้นที่ที่ไม่ใช่จุดผ่อนผัน ก็จะใช้วิธีการที่ผิดกฎหมายโดยการเข้าไปประกอบการค้าโดยพลการ หรือใช้ประโยชน์จากความสัมพันธ์กับนักการเมืองท้องถิ่น และผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ ทำให้มีการประกอบกิจกรรมการค้าโดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งถือว่าเป็นผู้ปฏิบัติผิดกฎหมาย และละเมิดสิทธิประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมตามรัฐธรรมนูญ และในเมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้มีอำนาจหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่ว่าด้วยสาเหตุใดๆก็ตามจึงมีการเข้าครอบครองพื้นที่บนทางเท้า และถนนสาธารณะ เพื่อประกอบการขายสินค้าหรือบริการของตน และผลตามมาก็คือจะเป็นการเวียนแบบอย่างกัน เพิ่มปริมาณผู้ประกอบการมากขึ้น ทั้ง ๆ ที่มีกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนดห้ามเอาไว้ จึงถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายหลายด้านด้วยกัน

(1) พระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 109 “ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ บนทางเท้า หรือทางใด ๆ ที่จัดไว้สำหรับคนเดินเท้าในลักษณะที่เป็นการกีดขวางผู้อื่นโดย ๆ ไม่มีเหตุอันควร ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500 บาท และ มาตรา 110 “ห้ามมิให้ผู้ใด ชื้อขาย แจกจ่าย เรียไร ในทางเดินรถ หรือออกไปกลางทางโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือเป็นการกีดขวางทางจราจร ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500 บาท” ซึ่งข้อห้ามและบทลงโทษตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถยับยั้งผู้ที่ทำการซื้อขายสินค้าในทางเท้าหรือบริการบนทางเท้า หรือถนนสาธารณะได้ เนื่องจากอัตราโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นน้อยเกินไป ไม่สามารถทำให้ผู้กระทำความผิดกลัวได้ หรือเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

(2) พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 มาตรา 20 “ห้ามมิให้ผู้ใด 1) ปรุงอาหาร ขายหรือจำหน่ายสินค้าบนถนน หรือในสถานสาธารณะเว้นแต่บริเวณที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศผ่อนผันให้กระทำได้ในระหว่างวัน เวลาที่กำหนด ด้วยความเห็นชอบของเจ้าพนักงานจราจร 2) ใช้รถยนต์หรือล้อเลื่อนเป็นที่ปรุงอาหารเพื่อขายหรือจำหน่ายให้แก่ประชาชนบนถนนหรือในสถานสาธารณะเว้นแต่บริเวณที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศผ่อนผันให้กระทำได้ในระหว่างวัน เวลาที่กำหนด ด้วยความเห็นชอบของเจ้าพนักงานจราจร 3) ขายหรือจำหน่ายสินค้าซึ่งบรรทุกบนรถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือล้อเลื่อน บนถนนหรือในสถานสาธารณะ ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 200 บาท” และ มาตรา 21 “ห้ามมิให้ผู้อยู่ในรถยนต์หรือผู้ขับขี่หรือผู้หนึ่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ซื้อสินค้าที่ขายหรือจำหน่ายในสถานสาธารณะหรือบนถนนยกเว้นถนนส่วนบุคคล ถ้าฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท” ซึ่งข้อห้ามและบทลงโทษตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถยับยั้งผู้ที่ทำการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า หรือถนนสาธารณะได้เนื่องจากอัตราโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นน้อยเกินไป ไม่สามารถทำให้เกรงกลัวได้ หรือเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

ในญี่ปุ่นจะมีพระราชบัญญัติสุขาภิบาลอาหาร กำหนดให้ออกใบอนุญาตการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า คือใบอนุญาตประเภทการเร่ขาย ใบอนุญาตประเภทร้านอาหารเคลื่อนที่ ใบอนุญาตประเภทแผงลอยอาหารข้างทางชั่วคราว และใบอนุญาตประเภทการขายชั่วคราว เพื่อความปลอดภัยของสุขอนามัยของประชาชน จึงต้องได้รับใบอนุญาตในการซื้อขายสินค้าหรือบริการดังกล่าว ส่วนประมวลกฎหมายอาญาญี่ปุ่น จะมีบัญญัติเกี่ยวกับความผิดการกีดขวางการจราจร “บุคคลใดขัดขวางการจราจรโดยการทำลายหรือกีดขวางทางถนน ทางน้ำ หรือสะพาน จะต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี ปรับไม่เกิน 20,000 เยน” ซึ่งเป็นการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ส่วนกฎหมายจราจรของญี่ปุ่น จะให้ความสำคัญกับคนเดินเท้า รถยนต์ที่ใช้สัญจรบนถนนจะต้องให้ความเคารพแก่คนเดินเท้าหรือผู้ที่ข้ามถนน และยานพาหนะหรือสิ่งอื่นจะต้องไม่ขัดขวางการเดินเท้าของคนเดิน “ถ้าฝ่าฝืนกฎหมายจราจร จะต้องถูกจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 50,000 เยน” และถ้าฝ่าฝืนกฎหมายอื่นอีกด้วยก็จะได้รับโทษด้วยเช่นกัน ส่วนพระราชบัญญัติสวนสาธารณะธรรมชาติ เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า ผู้ที่ฝ่าฝืนจะต้องถูกปรับหรือถูกจำคุกตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการที่สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำการใดๆได้แต่จะต้องไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น และบุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ การจำกัด

เสรีภาพจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวจึงเกิดมีการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้าขึ้นมา ซึ่งเริ่มแนวคิดจากการมีตลาด ซึ่งตลาดเป็นสถานที่ซึ่งปรกติจัดไว้ให้ผู้ค้าใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าหรืออาหารอันมีสภาพเป็นของสด หรือปรุงแล้ว และไม่ว่าจะมีการจำหน่ายสินค้าประเภทอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงบริเวณซึ่งจัดไว้สำหรับให้ผู้ค้าใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทดังกล่าวเป็นประจำ หรือเป็นครั้งคราวหรือตามวันที่กำหนด โดยที่ตั้งของตลาดอาจมีเพียงที่เดียว หรือหลายที่ที่ตั้งอยู่ใกล้กันในบริเวณเดียวกัน ตลาดเป็นตัวเชื่อมระหว่างเจ้าของสินค้าและผู้บริโภค ตลาดมีบทบาทความสำคัญในการสร้างโอกาสให้ผู้ผลิตหรือเจ้าของสินค้า หรือผู้บริโภคได้มีโอกาสพบกันเพื่อและเปลี่ยนสินค้าและบริการตามความพอใจ การซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้าก็จะมีลักษณะคล้าย ๆ กันกับตลาดนั่นเองต่างกันตรงสถานที่เท่านั้น

จากวิวัฒนาการของการตลาดมาเป็นการขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า ซึ่งจะเกิดปัญหามากที่สุดเนื่องจากประชาชนต้องใช้ทางเท้าในการสัญจรไปมา ซึ่งในปัจจุบันจะมีการค้าในรูปแบบหาบเร่ แผงลอยซึ่งนิยมขายสินค้าบนทางเท้า หาบเร่ แผงลอยเกิดขึ้นโดยมีวิวัฒนาการมาจากการค้าในตลาด ซึ่งสินค้าที่ขายส่วนใหญ่คืออาหาร การค้าหาบเร่ แผงลอยมีความสำคัญมากขึ้นทั้งรัฐบาลเองก็มีบทบาทสำคัญต่อการสนับสนุนการค้าหาบเร่ แผงลอยด้วยการส่งเสริมให้มีตลาดนัดเพื่อส่งเสริมอาชีพและรายได้ให้แก่ประชาชน ซึ่งปัจจุบันชีวิตประจำวันของประชาชนโดยเฉพาะในตัวเมืองใหญ่ๆ เช่นกรุงเทพฯ สามารถพบเห็นรถเข็นหาบเร่ แผงลอยวางขายของหลากหลายไม่ว่าจะเป็นประเภทของกิน ของใช้ หรือของใช้ฟุ่มเฟือย บริเวณริมถนนที่ผู้คนสัญจรผ่านไปมาโดยราคาสินค้าส่วนใหญ่ที่วางขายนั้นจะราคาไม่แพงมากเมื่อเทียบกับราคาของในห้างสรรพสินค้า จึงทำให้ประชาชนส่วนใหญ่สามารถจับจ่ายหาซื้อได้ง่าย แต่วัตถุประสงค์ของทางเท้า ไม่ได้ใช้เป็นที่ขายสินค้าหรือบริการ แต่เป็นการช่วยให้คนสัญจรด้วยการเดินเท้ามีความปลอดภัยมากขึ้น ลดปริมาณการใช้รถยนต์ ซึ่งเป็นการลดปัญหาด้านการจราจร ช่วยปรับปรุงลักษณะทางกายภาพของชุมชนเมืองให้มีความสวยงามมากขึ้น ลดมลภาวะอันเกิดมาจากการสัญจรด้วยรถยนต์ ทั้งทางเสียงรบกวน และมลพิษที่เกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิง รองรับปริมาณนักท่องเที่ยวในการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในเมืองได้มากขึ้น และมีความใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น

ผู้ที่ประกอบการค้าขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นกลุ่มคนที่สามารถประกอบอาชีพด้วยการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า อาจเป็นผู้มีรายได้น้อยสามารถ ดำเนินการโดยใช้แรงงานของตนเอง ซึ่งจะมีอยู่เป็นจำนวนมากในประเทศ และสอดคล้องกับวัฒนธรรมการกินอาหารของคนไทยที่เน้น ความสะดวกและเรียบง่าย จึงทำให้อาชีพการค้าขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า อยู่คู่กับสังคมคนไทยตลอดมา เจ้าของอาคารที่อยู่ติดกับทางเท้ามักจะฉวยโอกาสนำทางเท้าหน้าอาคารมาเป็นที่ทำมาหากิน ซึ่งแต่เดิมก็ทำธุรกิจ ค้าขายภายในอาคารของตนเอง แต่เนื่องจากเมื่อมีการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า มากขึ้น และมีผู้นิยมใช้พื้นที่หน้าอาคารทำการการค้าขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า ส่งผลต่อธุรกิจของตนเองที่ถูกลบบังหน้าร้าน หรือสร้างความลำบากแก่ผู้ที่เข้ามาซื้อสินค้าของตนเอง จึงอาศัยความได้เปรียบในการเป็นเจ้าของหน้าร้าน ขยายพื้นที่หน้าร้านของตนเองออกมาเกินขอบเขตพื้นที่ของตน และรुकล้ำเข้ามาบนทางเท้า หรือบางรายก็เก็บเงินค่าเช่าพื้นที่บนเท้าดังกล่าว ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะ ทางฝ่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐเอื้อประโยชน์ไปด้วย ปัญหาดังกล่าวจะไม่เกิดขึ้นหากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องได้ ดำเนินคดีตามกฎหมายโดยตรงไปตรงมายึดถือกฎหมายเป็นสำคัญ ลงโทษผู้กระทำผิด รวมทั้งทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายดังกล่าวให้ประชาชนทราบตั้งแต่แรกเริ่ม แต่จากการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดละเลย เพิกเฉยกับการละเมิดสิทธิบนทางเท้าจึงส่งผลให้การซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้าขยายตัวกว้างขวางออกไปมาก

ผลกระทบจากการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า จะทำให้ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ประชาชนผู้ใช้ทางเท้า ถูกแย่งชิงพื้นที่ไปใช้ในการตั้ง วางของขายสินค้าและบริการ ผลกระทบต่อปัญหา การจราจร การใช้รถใช้ถนนของประชาชน วินัยการขับขีรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ปัญหาการรुक้าทางเท้า ทำให้ประชาชนต้องลงมาใช้พื้นผิวจราจรในการสัญจรไปมา ซึ่งปัญหานี้ เป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า ปัญหาการเกิดอุบัติเหตุบนผิวจราจร อันเนื่องมาจากการรुक้า ทางเท้า ทำให้ผู้ใช้ทางเท้าต้องลงไปเดินบนผิวจราจร ก่อให้เกิดอุบัติเหตุแก่ประชาชนมาอย่างต่อเนื่อง และการเกิดการ สูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนผู้ใช้ทางเท้า ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะในเรื่องของการ เพิ่มขึ้นของปริมาณขยะ และการ จัดเก็บที่ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ปัญหาเหล่านี้ เป็นผลมาจากการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า ในกรณีที่ไมควบคุมดูแลการประกอบกิจการของตนเอง อีกทั้งเมื่อปริมาณ การซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้าขึ้นในแต่ละจุดของพื้นที่แต่ละเขตที่เพิ่มมากขึ้น ย่อมส่งผลต่อปริมาณ ขยะมากขึ้น ทำให้เกิดขยะตกค้าง ส่งผลต่อปัญหาสุขภาพอนามัยของ ชุมชนที่อยู่บริเวณนั้น ๆ รวมถึง ประชาชนผู้ที่ สัญจรไปมาบนทางเท้าด้วย เป็นแหล่งแพร่ของเชื้อโรค ปัญหาเสียงบประมาณในการแก้ไขและ ดูแลเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดจากการรुक้าทางเท้าด้วย

กฎหมาย ที่บังคับใช้เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าบนทางเท้า จะมีประมวลกฎหมายอาญา เป็น ความผิดลหุโทษ ซึ่งความผิดลหุโทษ เป็นความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่ง หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ความผิดในการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า เป็นความผิดลหุโทษ ตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 385 “ผู้ใดโดยไม่ได้รับอนุญาตอันชอบด้วยกฎหมาย กีดขวางทางสาธารณะ จนอาจเป็นอุปสรรคต่อความปลอดภัย หรือความสะดวกในการจราจร โดยวาง หรือทอดทิ้งสิ่งของ หรือโดย กระทำด้วยประการอื่นใด ถ้าการกระทำนั้นเป็นการกระทำโดยไม่จำเป็น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อย บาท” หรือ มาตรา 387 “ผู้ใดแขวน ติดตั้ง หรือวางสิ่งใดไว้ โดยประการที่น่าจะตกหรือพังลง ซึ่งจะเป็นเหตุ อันตราย เปรอะเปื้อน หรือเดือดร้อนแก่ผู้สัญจรในทางสาธารณะ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท” ความผิดลหุโทษเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน พนักงานทำการสอบสวนโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือเปรียบเทียบ ปรับได้เลย ไม่มีข้อยุ่งยากใดๆ จึงทำให้ผู้ทำการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้าไม่เกรงกลัว และมี การกระทำความผิดซ้ำขึ้นอีก

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 เป็น ความผิดได้เกี่ยวกับการซื้อขายหรือบริการบนทางเท้าได้ มาตรา 20 “ห้ามมิให้ผู้ใด (1) ปรงอาหาร ขายหรือ จำหน่ายสินค้าบนถนน หรือในสถานสาธารณะเว้นแต่บริเวณที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ประกาศผ่อนผันให้กระทำได้ในระหว่างวัน เวลาที่กำหนด ด้วยความเห็นชอบของเจ้าพนักงานจราจร (2) ใช้ รถยนต์หรือล้อเลื่อนเป็นที่ปรงอาหารเพื่อขายหรือจำหน่ายให้แก่ประชาชนบนถนนหรือในสถานสาธารณะเว้น แต่บริเวณที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศผ่อนผันให้กระทำได้ในระหว่างวัน เวลาที่ กำหนด ด้วยความเห็นชอบของเจ้าพนักงานจราจร (3) ขายหรือจำหน่ายสินค้าซึ่งบรรจุบนรถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือล้อเลื่อน บนถนนหรือในสถานสาธารณะ ผ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท” และ มาตรา 21 “ห้ามมิให้ผู้อยู่ในรถยนต์หรือผู้ขับขีหรือผู้นั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ซื้อสินค้าที่ขายหรือ จำหน่ายในสถานสาธารณะหรือบนถนนยกเว้นถนนส่วนบุคคล ถ้าฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพัน บาท” ซึ่งข้อห้ามและบทลงโทษตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถยับยั้งผู้ที่ทำการซื้อขายสินค้าหรือบริการบน ทางเท้า หรือถนนสาธารณะได้เนื่องจากอัตราโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นน้อยเกินไป ไม่สามารถทำให้ เกรงกลัวได้ หรือเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ มาตรา 42 “ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยที่จะให้คำแนะนำผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อ

พิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องในการดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ในเขตเทศบาล สุขาภิบาล เมืองพัทยา และองค์การปกครองท้องถิ่นอื่นให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด และของ ปลัดกระทรวงมหาดไทยสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด” และ มาตรา 42 “ในกรณีที่ได้มีการ มอบหมายให้รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือปลัดกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ เทศมนตรีหรือปลัดเทศบาล กรรมการสุขาภิบาล ปลัดสุขาภิบาลหรือผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ช่วยปฏิบัติหน้าที่ให้ผู้ได้รับมอบหมายมีหน้าที่รับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้มอบหมาย” กฎหมายได้กำหนดอำนาจ หน้าที่ให้แก่ผู้รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

พระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522 เป็นความผิดได้เกี่ยวกับการซื้อขายหรือบริการบน ทางเท้าได้ ตามมาตรา 109 “ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำด้วยประการใดๆ บนทางเท้า หรือทางใดๆ ที่จัดไว้สำหรับคน เดินเท้าในลักษณะที่เป็นการกีดขวางผู้อื่นโดยๆ ไม่มีเหตุอันควร ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท” และ มาตรา 110 “ห้ามมิให้ผู้ใด ซื้อขาย แจกจ่าย เรี่ยไร ในทางเดินรถ หรือออกไปกลางทางโดยไม่มีเหตุอัน สมควร หรือเป็นการกีดขวางทางจราจร ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท” ซึ่งข้อห้ามและ บทลงโทษตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถยับยั้งผู้ที่ทำการซื้อขายสินค้าในทางเท้าหรือบริการบนทางเท้า หรือถนนสาธารณะได้ เนื่องจากอัตราโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นน้อยเกินไป ไม่สามารถทำให้ ผู้กระทำความผิดกลัวได้ หรือเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

หน้าที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ให้เจ้าพนักงานจราจรคือ ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงานจราจร พนักงานเจ้าหน้าที่ คือ ตำรวจ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจร และอาสาจราจรคือ ผู้ซึ่งผ่านการอบรมตามหลักสูตรอาสาจราจร และได้รับ แต่งตั้งจากอธิบดีให้ช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522 เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เมื่อเจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่หรืออาสา จราจรพบว่า มีผู้ซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้าโดยไม่ได้รับอนุญาต ก็สามารถดำเนินคดีตามกฎหมายได้ แต่ปัจจุบันมีการฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวเป็นจำนวนมากถึงแม้จะมีบทลงโทษถ้าฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่ เกินห้าร้อยบาทก็ตาม

ในประเทศญี่ปุ่นการเร่ขายนั้นเป็นกลไกที่ทำให้การใช้ชีวิตสะดวกสบาย สำหรับคนที่มีไม่สะดวก ในการไปร้านค้า หรือห้างสรรพสินค้า นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งที่รวมกลุ่มคนชั้นล่าง เช่น คนสูงอายุที่ไม่ สามารถเดินทางไปไหนได้ไกลแล้ว สำหรับแผงลอยชั่วคราวและผู้ค้าชั่วคราว สามารถดำเนินการได้ในช่วง เทศกาล หรือการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรม อย่างไรก็ตามก็ยังคงให้ความสำคัญกับความสกปรกและ เสี่ยงรบกวน เป็นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่ง โดยมีกรมตำรวจเมืองโตเกียว คอยเฝ้าจับตาดิจรกรรมการค้าขายเร่ แผงลอยนี้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการบังคับใช้กฎหมายในประเทศญี่ปุ่น คือพระราชบัญญัติสุขาภิบาล อาหาร โดยจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัตินี้ ป้องกันอันตรายจากอาหารและเครื่องดื่ม เพื่อความปลอดภัย ของสุขอนามัยและปกป้องประชาชน โดยผู้ประกอบการอาหาร จะไม่ได้บัญญัติถึงเรื่องการขายสินค้า ในทางเท้าหรือถนนสาธารณะไว้เป็นการเฉพาะ พระราชบัญญัติสุขาภิบาลอาหาร จะมีการกำหนดรูปแบบการ ซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า จะมีการกำหนดให้ออกใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติสุขาภิบาลอาหาร โดยแบ่งเป็นใบอนุญาตประเภทการเร่ขาย เป็นการเคลื่อนย้ายขายไปเรื่อยโดยการเดินหรือจักรยานเพื่อขาย อาหาร ไม่มีการปรุงหรือประกอบอาหาร ใบอนุญาตประเภทร้านอาหารเคลื่อนที่ เป็นการขายในรูปแบบรถเข็น เคลื่อนที่ได้ โดยขายอาหารที่ปรุงสุกแล้ว หรือเครื่องดื่มพร้อมขาย ใบอนุญาตประเภทแผงลอยอาหารข้างทาง ชั่วคราว เป็นการขายในรูปแบบแผงลอยที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ โดยขายอาหารที่ปรุงสุกแล้ว หรือเครื่องดื่ม พร้อมขาย และใบอนุญาตประเภทการขายชั่วคราว เป็นการขายในรูปแบบแผงลอยที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ โดยขายอาหารที่ปรุงสุกแล้ว หรือเครื่องดื่มพร้อมขาย จะเห็นว่าพระราชบัญญัติสุขาภิบาลอาหาร มี

จุดมุ่งหมายเพื่อ ป้องกันอันตรายจากอาหารและเครื่องดื่ม เพื่อความปลอดภัยของสุขภาพของประชาชน ผู้ประกอบกิจการอาหาร จึงต้องได้รับใบอนุญาต

ประมวลกฎหมายอาญาญี่ปุ่น เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า มีบัญญัติเป็นการทั่วไปเกี่ยวกับเรื่อง ความผิดเกี่ยวกับการกีดขวางการจราจร ไว้ในมาตรา 124 ซึ่งเป็นการกล่าวในภาพรวมกรณี บุคคลใดขัดขวางการจราจรโดยการทำลายหรือกีดขวางทางถนน ทางน้ำ หรือสะพาน จะต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี ปรับไม่เกิน 20,000 เยน มิได้มีการบัญญัติเรื่องเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้าไว้ในประมวลกฎหมายอาญาญี่ปุ่น

กฎหมายจราจรของญี่ปุ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันอันตรายจากการใช้ถนน และเพื่อความปลอดภัยในการสัญจรและเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาจากการใช้รถใช้ถนน โดยถนนคือทางหลวงและเส้นทางที่ใช้สำหรับการจราจรสาธารณะ ส่วนทางเท้า หมายถึงส่วนของถนนที่มีเส้นแบ่งเขตแดนรั้วหรือโครงสร้างอื่นที่คล้ายคลึงกัน เพื่อให้ส่วนดังกล่าวมีไว้สำหรับการเดินเท้าของคนเดินเท้า จากพระราชบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากฎหมายจราจรของประเทศญี่ปุ่นนั้นให้ความสำคัญกับคนเดินเท้า ก่อนเรื่องอื่นและรถยนต์ที่ใช้สัญจรบนถนนจะต้องให้ความเคารพแก่คนเดินเท้าหรือผู้ที่ข้ามถนน และยานพาหนะหรือสิ่งอื่นจะต้องไม่ขัดขวางการเดินเท้าของ คนเดินถนน คนที่กำลังจะข้ามถนน หรือที่ใด ๆ ถ้าผู้ทำการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้าฝ่าฝืนกฎหมายจราจร จะต้องถูกจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 50,000 เยน และถ้าฝ่าฝืนกฎหมายอื่นอีกด้วยก็จะได้รับโทษด้วยเช่นกัน กฎหมายจราจรของญี่ปุ่นให้ความสำคัญแก่ทางเท้าเป็นอย่างมาก และมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

พระราชบัญญัติสวนสาธารณะธรรมชาติ เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า ผู้ที่ฝ่าฝืนจะต้องถูกปรับหรือถูกจำคุกตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีกฎหมายห้ามวางสิ่งของกีดขวางทางสาธารณะ ต้องรักษาความสะอาดพื้นที่ โดยเฉพาะเรื่องอาหาร จะต้องสะอาดและปรุงสุก จะไม่พบการขายอาหารสด รัฐบาลจึงห้ามไว้ เพื่อประโยชน์ของผู้บริโภค การทานอาหารที่ร้านแผงลอยจึงต้องเป็นอาหารเฉพาะที่ปรุงสุกแล้วเท่านั้น และยังคงมีการระบุงูราคาไว้อย่างชัดเจน การตรวจมาตรฐานของร้านเป็นไปอย่างเข้มข้น หากผู้ขายละเมิดอย่างต่อเนื่อง ก็จะถูกปิดร้านอย่างถาวร การซื้อขายสินค้าหรือบริการในทางเท้าหรือถนนสาธารณะที่ผิดกฎหมาย สำนักสวัสดิการสังคมและสาธารณสุขของเมืองโตเกียว เป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการค้าหาบเร่ แผงลอย และความตรวจสอบเกี่ยวกับการเตรียมอาหาร การประกอบอาหาร และการขายอาหาร ใบอนุญาตการค้า ใบอนุญาตเร่ขาย ที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติสุขาภิบาลอาหาร ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับของกระทรวงสวัสดิการแรงงานและสาธารณสุข

ในญี่ปุ่นจะมีการดำเนินธุรกิจการค้าซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า จะอยู่ในรูปแผงลอย ซึ่งผู้ค้าจะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการจากศูนย์สุขภาพ ตามพระราชบัญญัติสุขาภิบาลอาหาร โดยเฉพาะการขายอาหาร การขายชั่วคราว หรือรถเข็นต่างๆ ประเภทของใบอนุญาต การขายสินค้าในทางเท้าหรือถนนสาธารณะ หมายถึงการขายโดยใช้แรงของตนเอง แต่จำกัดรูปแบบไว้ คือการประกอบอาหาร รถยนต์ที่เคลื่อนที่ได้จะต้องมีเรื่องเฉพาะต้องปฏิบัติ จะต้องทำความสะอาดง่าย ปราศจากโรคติดต่อ รถขายอาหาร คือ จะต้องเป็นรถยนต์ ที่ไม่ใช่รถสองล้อ ซึ่งสามารถขายสินค้าโดยการเคลื่อนที่ได้ โดยจะต้องได้รับใบอนุญาตจากกรมอุตสาหกรรม ห้ามขายสินค้าดิบหรือสด การขายต้องเป็นกิจกรรมที่ง่ายในการบริการและปรุงสุก ในประเทศญี่ปุ่นนั้นให้ความสำคัญกับทางเท้าเป็นอย่างยิ่ง โดยมีแนวคิดถนนสมบูรณ์ ที่เป็นการออกแบบเส้นทางสัญจรที่ทุกๆ คนมีสิทธิใช้ถนนได้เช่นกัน ซึ่งเป็นถนนเพื่อทุกคน โดยการทำให้ทางสัญจรให้รองรับคนหลากหลายรูปแบบ เช่น ทางเท้า เล่นจักรยาน เลนรถยนต์ เพื่อให้ให้ความสำคัญกับการเดินทางในรูปแบบต่างๆ นอกเหนือไปจากรถยนต์ ประเทศญี่ปุ่นสามารถพบเห็นการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า ได้เฉพาะเมืองเท่านั้นโดยจะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติกฎหมายเป็นการเฉพาะสำหรับเมืองดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากความเป็นมาของปัญหา แนวคิดทฤษฎี และมาตรการทางกฎหมาย ทั้งของต่างประเทศและของไทย เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าริมถนนสาธารณะในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีกฎหมายห้ามทำการซื้อขายสินค้าหรือบริการบนทางเท้า เนื่องจากทางเท้ามีจุดมุ่งหมายให้ประชาชนผู้เดินเท้าสัญจรไปมาด้วยความสะดวก จึงสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ใช้ถนนสาธารณะในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ซึ่งอาจเกิดอุบัติเหตุได้รับบาดเจ็บ หรืออาจถึงแก่ชีวิต หรือเสียทรัพย์สินได้ และถึงแม้จะมีการจับกุมผู้ขาย และมีการลงโทษ แต่ก็มีผลกระทบความผิดซ้ำอยู่เป็นจำนวนมาก ประการสำคัญไม่มีการจับกุมและลงโทษผู้ซื้อเลย จึงเห็นว่าควรต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังต่อไปนี้

(1) พระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522

มาตรา 109 วรรคสอง “การกระทำความผิดตามวรรคแรก ถ้าเป็นการกระทำความผิดซ้ำ ให้เพิ่มโทษกึ่งหนึ่งของอัตราโทษที่ได้รับจากการกระทำความผิดในครั้งก่อน”

มาตรา 110 วรรคสอง “การกระทำความผิดตามวรรคแรก ถ้าเป็นการกระทำความผิดซ้ำ ให้เพิ่มโทษกึ่งหนึ่งของอัตราโทษที่ได้รับจากการกระทำความผิดในครั้งก่อน”

(2) พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535
มาตรา 20 และ มาตรา 21

มาตรา 20 วรรคสาม “การกระทำความผิดตามวรรคแรก ถ้าเป็นการกระทำความผิดซ้ำ ให้เพิ่มโทษกึ่งหนึ่งของอัตราโทษที่ได้รับจากการกระทำความผิดในครั้งก่อน”

มาตรา 21 วรรคสอง “การกระทำความผิดตามวรรคแรก ถ้าเป็นการกระทำความผิดซ้ำ ให้เพิ่มโทษกึ่งหนึ่งของอัตราโทษที่ได้รับจากการกระทำความผิดในครั้งก่อน”

(3) ต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

เจ้าพนักงาน และหน่วยงานที่เจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบสังกัดอยู่ต้องมีวิธีการกำกับให้เจ้าพนักงานบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ได้แก่ เจ้าพนักงานจราจร และเจ้าพนักงานส่วนท้องถิ่นรวมทั้งเจ้าพนักงานเทศกิจในกรุงเทพมหานครด้วย โดยมีหน้าที่สอดส่องและกวดขัน ดักเตือนหรือสั่งให้ผู้กระทำความผิดแก้ไขหรือจับกุมหากฝ่าฝืนค่าดักเตือน และดำเนินคดีต่อไปทันทีโดยไม่มีข้อยกเว้น และถ้าเจ้าพนักงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอาจต้องมียกโทษเจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้วย

(4) ควรมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาค

พระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 110 “ห้ามมิให้ผู้ใด ซื้อขาย แจกจ่าย เรียไร ในทางเดินรถ หรือออกไปกลางทางโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือเป็นการกีดขวางทางจราจร ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท” หมายความว่า ห้ามทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย ถ้าฝ่าฝืนจะมีความผิดทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย แต่ข้อเท็จจริงในการปฏิบัติเจ้าพนักงานจะดำเนินคดีเฉพาะผู้ขาย ซึ่งควรมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคโดยการดำเนินคดีกับผู้ซื้อด้วย

เอกสารอ้างอิง

กรมโยธาธิการและผังเมือง. เกณฑ์และมาตรฐานผังเมืองรวม พ.ศ. 2549 / สำนักพัฒนามาตรฐาน
กรมโยธาธิการ. ออนไลน์ 22 พฤษภาคม 2562 จาก

<http://www.library.ap.tu.ac.th/dublin.php?ID=13399126147>.

การตลาด : วิวัฒนาการแนวความคิดทางการตลาด, ออนไลน์ 31 พฤษภาคม 2562. ข้อมูลจาก

<http://www.marketingthai.blogspot.com/2012/07/5.html>.

ความสำคัญของการตลาด, ออนไลน์ 31 พฤษภาคม 2562. ข้อมูลจาก <https://www.im2market.com>.

ความหมายการตลาด, ออนไลน์ 31 พฤษภาคม 2562. - +Lifestyles+ - GotoKnow

ข้อมูลจาก <https://www.gotoknow.org> >.

นภัสรา จักรแก้วโพธิ์ทอง. (2558). ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบังคับใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 นิตยสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย ปีที่ 10 ฉบับที่ 1.

นภัสวรรณ สุภาวรรณ. (2559). ประสิทธิภาพของการนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไป ปฏิบัติ กรณีศึกษา พื้นที่ปากคลองตลาด. หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการ สาธารณะ) สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหารคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. (2559). คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาคความผิดและลหุโทษ, พิมพ์ครั้งที่ 13, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.

เทศบาลนครเชียงใหม่ – วิกิพีเดีย <http://www.th.wikipedia.org> > wiki >สืบค้นเมื่อ 31 มกราคม 2564

บุญอยู่ ขอพรประเสริฐ.(2558). บทวิถึ วิถีบริโภคและวิถีชีวิต. กรุงเทพฯธุรกิจ, 20 กรกฎาคม 2558. บทบาทและหน้าที่การตลาด, ออนไลน์ 31 พฤษภาคม 2562. ข้อมูลจาก <https://sites.google.com/site/lakkantalad/kar-wangphaen.../bthbath-laea-hnathi-kar-tlad>.

ปราโมทย์ คล้ายศิริ. (2545). การปฏิบัติตามบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, สถาบัน ราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

พจนานุกรมแปล ไทย-ไทย ราชบัณฑิตยสถาน, 2562: ออนไลน์ 31 พฤษภาคม 2562. ข้อมูลจาก <https://dictionary.sanook.com/search/dict-th-th-royal-institute/>.

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554, พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 , น.1,334.

พัชรี สกุลรัตนศักดิ์.(2553). ศักดิ์ศรีความพึงพอใจของผู้ซื้อสินค้าในตลาดสด พระราม 5 จังหวัดนนทบุรี . วิทยาลัยราชพฤกษ์.

มธุรส หาญสมสกุล. (2554). การบริหารจัดการหาบเร่แผงลอยในเขตกรุงเทพฯ ศึกษาเฉพาะ กรณีพื้นที่สนามหลวง เขตพระนคร. สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

รัชฎา เกษรางกุล. (2559). การเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย : ศึกษากรณีการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วรรณวิศา รัตนบุรี. (2559). รูปแบบการจัดการหาบเร่แผงลอยริมบาทวิถีในพื้นที่เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

วันธร จารุพุทธิกร. (2557). ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาภูมิทัศน์บนทางเท้าของย่านพาณิชยกรรมกรณีศึกษา : ทางเท้าย่านสยามสแควร์” หลักสูตรปริญญาภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการออกแบบ และวางผังชุมชนเมือง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิชัย สังข์ประไพ. (2558). หลักประชาธิปไตยกับการจัดระเบียบผู้ค้าหาบเร่-แผงลอยของกรุงเทพมหานคร. การอบรมหลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ 4 วิทยาลัยรัฐธรรมนูญสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีระฟิล์มและโซเท็กซ์ จำกัด (2541: 83-85).

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2542). จิตวิทยาสังคม:ทฤษฎีและปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น

สมใจ ลักษณะ. (2542). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

เอนก สุวรรณบัณฑิต และ ภาสกร อุดลพัฒน์กิจ. (2548). จิตวิทยาบริการ. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.

กฎหมาย/พระราชบัญญัติ/ระเบียบ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560.

ประมวลกฎหมายอาญา

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109/ตอนที่ 15 /หน้า 28/28 กุมภาพันธ์ 2535.

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 96/ตอนที่ 8/ฉบับพิเศษ หน้า 1

29 มกราคม 2522.

เอกสารต่างประเทศ

Food Sanitation Act - Japanese Law Translation

http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail_main?re=&vm=2&id...ค้นพบ 30

พฤษภาคม 2562.

Road Traffic Act 1960 - Japanese Law Translation,

http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail_main?re=&vm=2&id=2962. ออนไลน์

30 พฤษภาคม 2562.

Japan - Penal Code, [Law No. 45 of 24 April 1907 as amended through ...

http://www.ilo.org/dyn/natlex/natlex4.detail?p_lang=&p_isn=31753). ออนไลน์ 30

พฤษภาคม 2562.

Natural Parks Act 1957 - Japanese Law Translation,

<http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?id=3060&vm=04>. . . ออนไลน์ 30

พฤษภาคม 2562.